

ימי הקיץ תש"פ – מה יתרון התפילה בבית הכנסת? ולמה לא בבית?

1. **הודעת וואטספ מאישה ברמת הגולן:** כמה אתגעגע לתפילות החג אצלי בסלון, להלל חגיגי בימות הפסח ולקריאה בתורה בחול המועד (שאותה לא שמעתי שנים...). כמה אתגעגע לשלוש תפילות ביום אצלי בבית, במרפסת ובסלון, בחיבור אישי ופנימי כל כך. כמה אתגעגע לרוח הזו שלא רצים בסערה למנחה וערבית, אלא ניגשים בנחת ומתפללים ברוגע. וכנציגת הנשים, כמה שמחנו שהגברים לא נעלמים מהבית בזמנים הכי קריטיים, אלא פשוט ניגשים להתפלל והנה הם בחזרה.
2. **שולחן ערוך רבינו הזקן צ:** לעולם ישתדל אדם להתפלל בבית הכנסת עם הצבור ואף על פי שיכול להתפלל בביתו בעשרה, מכל מקום ברוב עם הדרת מלך, וגם אין תפלתו של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת, שנאמר 'לשמוע אל הרנה ואל התפלה' - במקום רנה שם תהא תפלה, דהיינו בבית הכנסת ששם אומרים הצבור שירות ותשבחות בנעימות קול ערב, שם תהא התפלה נשמעת.
- בראשית כח:** ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלוקים עלים וירדים בו ... וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי: ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלוקים וזה שער השמים - **רבי אברהם בן הרמב"ם:** 'בית אלוקים' - בית אשר ייחדו אדון המציאות בייחוד וכבוד.
- יחזקאל א, טז:** כה אמר ה' אלוקים כי הרחקתם בגוים וכי הפיצותם בארצות ואהי להם למקדש מעט בארצות אשר באו שם - **מגילה כט, א:** אמר רבי יצחק אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל.
- מורה נבוכים חלק ג פרק מה:** ואין ספק אצלי שהמקום אשר ייחדו אברהם בנבואה היה ידוע אצל משה רבינו ואצל רבים, שאברהם צווה אותם שיהיה זה בית עבודה, כמו שאמר [אחרי העקדה] "ה' יראה בהר ה' יראה" וביאר המתרגם: כאן יעבדו את ה' [כאן יראה ה' לבני עמו, רש"י]. **אבל מדוע לא הזכירו בפירוש בתורה ולא ייחדו ורק נרמז עליו: 'המקום אשר יבחר ה'?' ...** אלא שלא יחזיקו בו האומות וילחמו עליו מלחמה חזקה, כשידעו שזה המקום מן הארץ הוא תכלית התורה.
- זוהר ג קכו, א:** 'ועשו לי מקדש' - 'ועשו לי מקדש' **סתם** - דכל בית כנסת בעולם נקרא 'מקדש'. **ספר החיים (גאולה וישועה פרק א):** כענין שאנו מחזירים פנינו למזרח ארץ ישראל בשעת התפלה ומכוונים לבנו נגד ירושלים - שנחשב כאלו עומדים בה. ומפני טעם זה לא הזכיר ירושלים בפירוש בכל התורה רק אמר סתם 'אל המקום אשר יבחר ה' - לפי שהכל בכלל המקום אשר יבחר ה'.
3. **מורה נבוכים ג, מז:** כל הכוונה במקדש שתיווצר התפעלות בלב הפונה אליו ושיפחד ויירא. **רבי אברהם בן הרמב"ם שם:** 'זוה שער השמים' - על ידי הכוונה בו אליו יתעלה תגיע ההשגה למי שידע והתכוין והלך בהילוך (הנביאים), הן ההדיוטות והן אנשי המעשה, **כאילו מקום זה הוא שער להיכנס** כדי להגיע אל מי שתיארוהו באשר הוא יושב בשמים ורכב שמים ברוך הוא.
4. **ספר המאמרים תרנ"ט/ב:** ידוע ההפרש בין השפעת השכל מרב לתלמיד שהיא שפע רוחניות ובין השפעת הטיפה שהיא השפעה גשמית - דהשפעת השכל היא רק הארה לבד והארה שאינו נעשה מזה מציאות חדשה, דמי שאינו בעל מוחין, כמה שישפיע לו לא יועיל מאומה וכמאמר העולם 'ראש אי אפשר לשתול'. משא"כ בהשפעה גשמית הנ"ל נשפע מהות המוחין ממש עד שמוליד נפש שלם במוחין וכל כחות נפשו, עד שנעשה הבן כמו האב ממש ... והשפעה זו נמשכת בטיפה גשמית משום דהמשכת העצם אינה יכולה להיות דרך הרוחניות כי אם בגשמיות דווקא, ד'נעוץ תחילתן בסופן'.
- ליקוטי שיחות ג/904:** כלל ידוע ש'כל הגבוה ביותר - יורד למטה ביותר'. הקב"ה הוא נעלה מכל הגדרה ורק כאשר מתחברים מקום ולמעלה ממקום, גבול ובלי גבול ביחד, הדבר מסמל את כוח העצמות שהוא 'נמנע הנמנעות' ... ולכן כל עוד התפילה והקורבנות אינן תלויות במקום גשמי, עדיין לא שורה עצמות האור האלוקי. ובמה הוא מתבטא? בהתחברות של למעלה ממקום עם מקום מוגדר.
- רמב"ם תפילה יא:** בתי כנסיות ובתי מדרשות נוהגים בהם כבוד ומטאטאים ושוטפים אותם במים ונוהגים כל ישראל להדליק עששיות בבתי הכנסת ... ואין נוהגים בהם קלות ראש, כגון שחוק והיתול ושיחה בטלה ... ואין מטיילים בהם ואין נכנסים בהם בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים.